

Публічно-приватне партнерство (далі – ППП) — довгострокова співпраця між державою/громадою та приватним бізнесом для реалізації інфраструктурних проєктів чи надання послуг, де ризики та ресурси розподіляються між сторонами.

У такій моделі держава або ж громада надає, приміром, землю чи майно, а бізнес інвестує кошти, технології. Обидві сторони виграють, громада отримує новий або оновлений об'єкт без значних витрат бюджету, а приватний партнер прибуток від експлуатації цього об'єкта.

Сучасний етап відновлення України вимагає мобілізації всіх доступних ресурсів, серед яких внутрішній капітал та місцева ініціатива набувають ключового значення. Нове законодавство про публічно-приватне партнерство створює прецедент для децентралізації інвестиційного процесу, відкриваючи можливості для малих територіальних громад та місцевого бізнесу, які донедавна були виключені з цього механізму. Аналіз новел закону демонструє, що він перетворює ППП з інструменту, зарезервованого для масштабних міжнародних концесій, на практичний механізм для швидкої модернізації соціальної та комунальної інфраструктури на місцях.

31 жовтня набув чинності [Закон України «Про публічно-приватне партнерство»](#), який робить механізм ППП значно доступнішим і зрозумілішим для місцевих громад та внутрішніх інвесторів (зокрема локального бізнесу).

Новий закон є стратегічним кроком до децентралізації інвестицій та мобілізації внутрішнього капіталу для відновлення інфраструктури. Закон забезпечує три основні каталізатори, які роблять ППП ефективним для малих громад та МСБ: доступність (через поріг €5.5М та концептуальну записку), безпека та передбачуваність (через гарантії стабільності умов договору).

Держава гарантує стабільність умов договору навіть за умови подальшої зміни законодавства (так звана "стабілізаційна клаузула"). Законодавство також передбачає чіткі правила захисту прав інвесторів та механізми компенсації. Крім того, важливим елементом є адаптація процедур до умов воєнного часу.

Для об'єктів, які були зруйновані внаслідок бойових дій, передбачена спеціальна спрощена процедура підготовки партнерств. Ця норма дозволяє громадам суттєво прискорити процеси відновлення лікарень, шкіл чи комунальних об'єктів, які зазнали руйнувань, мобілізуючи для цього приватний капітал.

Нововведення ЗУ «Про ППП»:

- спрощений підхід до невеликих проєктів вартістю до 5,5 млн. євро. Якщо раніше потрібно було готувати повне техніко-економічне обґрунтування, тепер достатньо короткої концептуальної записки;

- скорочення вимог до документації безпосередньо призводить до зниження загальної тривалості підготовки проєкту з орієнтовних 19 місяців до 12 місяців;
- розширення кола джерел фінансування. У законодавстві визначено, що міжнародні організації та фонди стають повноцінними учасниками партнерства. Тобто навіть за обмежених власних ресурсів, громади можуть запускати проєкти, залучивши додаткові ресурси, такі як донорські гранти, кредити або гібридне фінансування;
- гнучкий фінансовий механізм, так звані платежі, які у бізнес-середовищі часто називають «інфраструктура в розстрочку» або юридично - платежі за експлуатаційну готовність (Payment-on-Availability, P-o-A). Суть проста, приватний інвестор бере на себе фінансування будівництва чи реконструкції, а громада починає здійснювати виплати лише після того, як об'єкт введено в експлуатацію;
- сектори високої прибутковості та стратегічного потенціалу: комунальна інфраструктура та енергоефективність, можливість реалізації PPP-проєктів у сферах охорони здоров'я та освіти, включаючи будівництво об'єктів та надання супутніх послуг;
- стратегічні сфери: відходи, житло та оборона. Закон прямо передбачає можливість набуття приватними партнерами права власності на об'єкти житлової інфраструктури, збудовані в межах PPP.